

domme skulde have den samme Ret, som den har overfor sine egne Eiendomme. Det er det, som jeg bestemt vil modsigte.

Østrup: Den ærede Landsthingsmand, som sidst havde Ordet, fremkom med en Sætning om selve det foreliggende Lovforslag, hvilket ganske vist ikke foreligger til Forhandling, men da selve det Punkt, som jeg vil omtale, foreligger i den endnu ikke definitivt tilbagetagne Dagsorden, haaber jeg, at den ærede Formand vil være overbærende mod mig, naar jeg berører den omtalte Sætning. Den ærede Landsthingsmand omtalte, at det foreliggende Lovforslag kun vilde virke paa de Gjenstridige. Det er den meest complete Misforstaaelse, som man kan tænke sig. Jeg seer ikke rettere, end at i det samme Øieblik, som man gjør Fæstere til Medeter af Gaarden for en hvilken som helst Dvota, vil ogsaa den villige Gods-eier blive nødt til at modtage en lavere Ovreenskomstspriis en tidligere. Det er en Selsølgte, at man ikke hyder den samme Priis for den Eiendom, som man er bleven Medeter af, som for den, man ikke tidligere havde nogen som helst Ret i, ikke at tale om, at netop den Omstændighed, at der gives den Bedkommende fuld Sikkerhed for, at enten han selv eller hans Efterladte kunne erhverve Gaarden eller en Deel af dens Værdi, maa vække den Bedkommendes Øyst til at købe, saa at den Gods-eier, som er villig til at sælge, taber dobbelt. Han taber for det Første i Udgiften til at komme af med den Gjenstand; han vil sælge, og dernæst bliver han nødt til at modtage en lavere Priis for den. Det er netop min Hovedtanke mod det foreliggende Lovforslag, at det giver Begunstigelser til enkelte Mænd paa Andres Bekostning, og paa hvis? Netop paa deres Bekostning, som man nødvendig skulde ramme, nemlig paa de Gods-eieres Bekostning, som hidtil have været villige til at sælge, og som fremdeles ville sælge. Den ærede Landsthingsmand har fuldkommen Ret i, at, dersom man gjør Zorden fuldstændig frit, det vil sige hovedgaardsfrit, saa forøges Fæstegodsets Værdi meget betydeligt derved; men dette er en Præmie, som vanskeligt kan modtages, men aldrig kan forlanges af en Gods-eier; thi det er at sætte en

Præmie for at købe Fæsterne eller rettere Fæsterfamilierne ud af Bøndergaardene. — Dersom den affortede Dagsorden, som jo foreligger fuldt til Behandling endnu, lød paa, at Landsthinget fastholdt et tidligere Landsthings Udtalelser i en motiveret Dagsorden fra 1856, ja, saa vilde jeg aldrig kunne have været i Tvivl om, hvorledes jeg skulde afgive min Stemme. Det maatte have været et ubetinget Nei! Men det forekommer mig ikke, at man vilkaarligt kan lægge en Betydning ind i et Afstemningspunkt, som ikke efter almindeligt Væsebrug findes deri. Jeg troer, at man meget godt kan stemme for den affortede Dagsorden uden paa nogen Maade derved at godkende Landsthingsets Udtalelser i 1856. Jeg kan heller ikke paa nogen Maade indsee, at en Dagsorden skal anses for at være bestaaende, indtil den hæves ved en anden Dagsorden, som om den var en Lov. Jeg har for mit Bedkommende betragtet Dagsordenen af 1856 som bortfalden for længe siden, navnlig som bortfalden, efterat Loven af 1861 har fyldestgjort meget væsentlige Punkter i denne Dagsorden uden at nævne den.

Mouvier-Petersen: Det var min Hensigt at stemme imod Fleertallets Forslag, men da dette er taget tilbage, — Noget, der ikke har kunnet undre mig, og som jeg ikke har kunnet Andet end finde naturligt efter den ogsaa for mig noget uventede Erklæring, som den høitagtede Indenrigsminister afgav paa Regjeringens Begne i det første Møde her i Salen, — skal jeg blot tillade mig med et Par Ord at motivere min Afstemning, og jeg finder saameget mere Aaledning dertil efter de Udtalelser, der nylig faldt fra min ærede Ven tilvenstre (Østrup), hvis Afstemning med Hensyn til den foreliggende Dagsorden jeg ikke kan følge, medens jeg for iøvrigt aldeles samstemmer med ham i de Anskuelser, han har udtalt i denne Sag. Jeg onsker netop at udtale mig med et Par Ord om, hvorfor jeg agter at stemme mod den foreliggende Dagsorden, saaledes som den nu er affortet, idet de specielle Punkter ere blevne tagne tilbage. Jeg kan nemlig ikke Andet end ansee den enten for at være temmelig betydningløs eller